Shri Raghunath Temple MSS. Library,
JAMMU

No. ४२८६

Title मीमांसा सार संग्रहः

Author भट्ट शंकरः

Extent १६ Age १८५५

Subject पू. मीमांसा शास्त्रं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मीमांसासारसंग्रहः

४२८७

4287
F 16 ५०

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मीमांसासारसंग्रहे

२१०

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशाय नमः॥ ॥नत्वागणेशवाग्यामगुर्वंघ्रीन्भट्टशंकरः॥ सहस्त्रैवक्तिसिद्धांतान्सा
र्धश्लोकशतद्भुयाह॥ ॥अधीतिरत्नहृत्स्वार्थोधर्मेमानंचचोदना॥२॥ धर्मोर्थश्चोदनागम्यो
नतन्मानपरीक्ष्यता॥४॥ प्रत्यक्षलक्षणोक्तिश्चस्वतः प्रामाण्यवर्णनं॥ ६॥ शब्दार्थान्वयनित्य
त्वमुपवर्षमतंततः॥८॥ निरालंबनवादोथशून्यवादस्यदूषणं॥१०॥ अनुमानपरिच्छेदः श
ब्दप्रामाण्यवर्णनं॥१२॥ प्रामाण्यमुपमानस्यार्थापत्तेश्चवर्णनं॥ १४॥ प्रामाण्योक्तिरभा
वस्यस्फोटवादनिराक्रिया॥१६॥ आकृतिस्थापनंचाथापोहवादनिराक्रिया॥१८॥ वनवादस्त
तश्चाथसंबंधाक्षेपदूषणं॥ २०॥ चित्राक्षेपनिरासश्चाप्यात्मवादस्ततः परं॥२२॥ शब्दाधिकरणं
चाथतद्भूताधिकृतिस्तथा॥२४॥ वाक्याधिकरणंचाथा॥२५॥ इतिप्रथमाध्यायस्यप्रथमःपाद राम०
ः॥ प्यर्थवादादिमानता॥१॥ अर्थवादोपयोगश्चनौदुंबरफलान्वयः॥३॥ स्रपेहेतुविधिर्नास्ति

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मंत्राणां च प्रमाणता। ५। इति प्रथमाध्यायस्य द्वितीयः पादः। स्मृतीनां च प्रमाणत्वं न तच्छ्रुतिवि
रोधतः। २। हेतुदर्शनतोप्येवं शाक्यादेश्चाथ वर्णकं। ४। शिष्टाकोपे प्रमाणत्वं शिष्टाचारप्रमाणता
। ६। यवाघादीर्घशूकाद्याः पीत्वाद्यर्थस्तत्थ्यार्यतः। ८। स्मृत्याचारस्य बाधः स्यात्त्रिवृच्चर्वादि चिंत
नं। १०। पिकनेमादि चिंताद्य कल्पसूत्रास्वतंत्रता। १२। स्मृतीनामस्वतंत्रत्वमंगानामस्वतंत्रता।
१४। शाक्यादेश्चास्वतंत्रत्वं होलाकाद्यव्यवस्थितं। १६। प्रामाण्यं व्याकृतिस्मृत्याश्चार्थैक्यं लोक
वेदयोः। १८। आकृतेरेव वाच्यत्वं। १९। इति प्रथमाध्यायस्य तृतीयः पादः। नामधेयप्रमाणता। १।
उद्भिदादेश्च नामत्वं चित्रादेश्चापि नामता। ३। तत्प्रख्यन्यायतो नामाप्येवं तद्व्यपदेशतः। ५। वाज
पेयेथ नामत्वमाग्नेयादौत्वनामता। ७। बर्हिराज्यादिजात्यर्थाः प्रोक्षण्यादि तु यौगिकं। ९। निर्मं
थ्यमपि तद्वत्स्याद्वैश्वदेवे च नामता। ११। अष्टत्वाद्यर्थवादत्वं नास्ति हि गौणता क्वचित्। १३। जा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्याच्च क्वापि गौणीष्टा सारूप्याच्च क्वचिन्मता।१५। प्रशंसातः क्वचिच्चेयं भूम्ना लक्ष्म्यादि गौणता।१७।
सा लिंगसमवायाच्च स्तुत्या संदिग्धनिर्णयः।१९। सामर्थ्याच्च स्तुवादौ सः।२०। इति प्रथमाध्यायस्य च
तुर्थः पादः॥ अधिकरणसंख्या।२४।५।१९।२०।योगः।६८॥ इति प्रथमाध्यायः॥१॥ धर्मः प्रतिपदं
नत्तु।१। भावार्थस्य फलार्थत्वमपूर्वं द्वारमत्ति नः।३। आख्यातहेतुधर्मिष्टं नः प्रधानं कर्म वक्ति त
त।५। गुणाकर्मापरं वक्ति संमार्गो गुणकर्म च।७। स्तोत्रशस्त्रप्रधानत्वं मंत्राः स्युरविधायकाः।९। मं
त्रलक्षणमत्रोक्तं लक्षणं ब्राह्मणस्य च।११। ऊहादेश्चाप्यमंत्रत्वमृग्लक्षणमथोदितं।१३। सा
मलक्षणमप्युक्तं यजुषां लक्षणं तथा।१५। निगदानां यजुष्ट्वं स्यात्परिमाणं यजुर्मनोः।१७। यजु एम०
र्भेदश्लेषत्वादावनुषंगोऽथ वर्णितः।१९। चित्यत्वादौ चानुषंगो व्यवायेन न संमतः।२१। इति द्वितीया २
ध्यायस्य प्रथमः पादः॥ भिन्नं शब्दांतरात्कर्म धात्वभ्यासादपि कर्मभित्।२। विद्धद्वाक्ये नुवादः स्या

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दंतरायज्विधिमतः।४।तथाघाराग्निहोत्रेचपशुसोमवचोस्तथा।६।संख्ययाकर्मभेदोथसंज्ञयाचस
इष्यते।८।गुणाच्चकर्मभेदः स्यादग्निहोत्रेतुनास्त्ययं।१०।इंद्रियार्थेहवीष्टंनः कर्मान्यद्देवतीश्रुतौ।
१२।हीषादेर्नफलार्थत्वं व्यवस्थानिधनेषुच।१४।इतिद्वितीयाध्यायस्यद्वितीयःपादः।वृहत्सामाद्य
भिन्नत्वमवेष्टेर्नभिदामता।२।वसंताधानविधितादृक्सायणगुणात्फलं।४।वायव्यादौयजिविधिर्व
त्सालंभेयजिर्नतुः।६।चरूपधानेप्येवंस्यात्याल्लीवतयजिर्नचा।८।अंश्वदाभ्यौग्रहावेवाग्निर्गुणोन
यजिर्मतः।१०।प्रक्रियांतरतोभेदः फलसंस्कार्ययोस्तथा।१२।सन्निधौकर्मभेदोनाग्नेयेयामात्रयु
ज्यपि।१४।इतिद्वितीयाध्यायस्यतृतीयःपादः।यावज्जीवेकर्मविधिः शाखाभेदेनकर्मभिन्न।२।इति
द्वितीयाध्यायस्यचतुर्थःपादः।अधिकरणंसंख्या।२१।१४।१४।२।योगः५१।सर्वसंख्येयं।१२०।इ
तिद्वितीयाध्यायः।।२।।तृतीयार्थप्रतिज्ञाथपारार्थ्येशेषलक्षणं।२।निरस्तोबादरेःपक्षोवघाता

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

देर्नसंकरः।४। व्यवस्थितं दिकार्यमारूप्यं च व्यवस्थितं।६। यद्देकत्वविवक्षा न च मसेषु न संभ्र
३ जिः।८। अनर्थकेंगावतारः प्रयाजांगमभिक्रमः।१०। दर्शांगमुपवीतं स्यात्तनेष्ठं गंवारणादि च।
१२। वात्र्नेष्ठ्योन प्रधानांगमुत्तरांगं न वाग्यमः।१४। चतुर्द्धा नेय एव स्यात्।१५। इति तृतीयाध्याय
3 स्य प्रथमः पादः गौण्याहृत्तेस्तत्थादिता।१। मुख्यार्थांगं मनुलिंगाद्गौणार्थांगं श्रुतेर्मतं।३। हवि
ष्कृत्स्नक्षये त्वाल्लं वाग्विसर्गेन तथैव च।५। सूक्तवाकेंगत्वमिष्टं विभागः सूक्तवाकके।७। मानांतरे प्र
मालिंगं श्रुतिश्च सतिसंभवे।९। भक्षमंत्रे विभागः स्यात्तद्भिन्नं त्वाविभक्तता।११। प्रस्थिता देवतानो स्या
तथा पात्नीवतेयहे।१३। त्वष्टानोस्येतत नैव त्रयस्त्रिंशदपीहशाः।१५। देवश्चानुवषट्कारे नैं द्वाग्नेलिं
ड्पीन वाकृ।१७। नोना छंदस्यपं मंत्रो नैंद्रे नो होनना क्षितता।१९। इति तृतीयाध्यायस्य द्वितीयः पाद राम०
ः। वेदधर्मेस्त्त्वतादिरूपां प्राधानसामच।२। उभयश्रुतिभयस्त्वाम्नक्रियाविनियोत्र्यपि।४।

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

क्रमस्य विनियोक्ता स्यात्समाख्या विनियोजिका।६। श्रुत्या लिंगस्य बाधः स्याद्वाक्यस्यापि बलिंगतः।८।
वाक्यात्प्रकरणं बाध्यं स्थानं प्रकरणेन च।१०। स्थानात्समाख्या बाध्या स्यात्सा मबाधस्त थैरितिः।१२।
नाहीनताव प्रकृते ह्रिबहुप्रतिपत्तथा।१४। जाघन्यत्कर्षणं नैवोत्कर्षः संततई नेमतः।१६। नाद्यप्रयो
गे प्रहं ज्यायस्य प्युत्कृष्या प्रपिष्टता।१८। च एवे वतु सोत्कृष्यानैंद्रापोष्णेनु सामता।२०। इति तृती
याध्यायस्य तृतीयः पादः। निवीतं न विधेयं स्याविधौ तत्स्वं प्रधानकौ।२। उपवीतं तु दर्शागमुपवीते वि
धिर्मतः।४। यज्ञोपवीतिनोनासो पुरोरत्को विधिर्नतु।६। विधेयात्परिध्यतिदिंक्ष्विभागो वीतव
त।८। पर्णतादि चतद्धत्स्याद्विधिर्नोन्तमित्ययं।१०। ज्रंभामंत्रः क्रतो रंगं नावगोरणवर्जनं।१२।
उदक्या भाषाह्वानं च स्वर्णधारणमेव च।१४। जया स्त्रैताव त्कर्मांगमश्वदाने ष्टिरेव च।१६। दातुः
सेवेष्टिरुदिता कर्मांगं वमने यजिः।१८। सायस्ते वमने कार्या नाग्नेये सर्वदानता।२०। नैकस्माद्विष

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कार्यंस्यादेकस्माच्चेत्तद्ग्रहणतः।२२। चतुर्द्धाकरणेभक्षः।२३। इतितृतीयाध्यायस्यचतुर्थःपादः। शेष
कार्येनचाज्यतः।१। साकंप्रस्थाप्येचतद्वत्सौत्रामण्यांग्रहेषुच।३। तंत्वंततस्तर्वेदृष्टायांतंत्वंत
न्मैद्रवायवे।४। सोमेभक्षोभवत्येवसमाख्यानिमित्तकः।७। उद्गातृभक्षः स्तोतृणांभक्षोग्रा
4 वस्तुतोभवेत्।९। वषट्कारेभक्षहेतुर्होमश्चाभिषवस्तथा।११। समुच्चयोभक्षणानांवषट्कर्तादि
तः पिबेत्।१३। अनुज्ञाप्यचभक्षः स्यान्मंत्रेणचतदिष्यते।१५। तन्मंत्रस्यविभागः स्यात्पात्रैक्य
चोपहूतता।१७। भक्षायनेत्रीयाज्येष्टास्तिभिनीचमसोयजो।१९। ब्राह्मणादशभक्षेयुः।२०। इति
तृतीयोध्यायस्यपंचमः पादः। प्रकृतौपर्णतादिच।१। सामदृश्यंतुविकृतौनित्यंनैमित्तिकंजपेत्
।३। काम्यंतयोर्बाधकंचाधानंनेष्ट्यर्थमिष्यते।४। नक्रत्वंगंतदन्युगमिष्ट्यर्थानेष्टयोमताः।७। प एम०
शुसामानविध्यंतः समानोरोहयोर्विधिः।९। ग्रहधर्माश्चसर्वोर्थाराशनायपयोस्तथा।११। ग्रहा ४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

गमश्च दाभ्यार्थे विक्रिण्यायश्वग्निधर्मकं।१३। त्रिभिन्यः सोमविकृतिः साम्यं प्रतिनिधौ विधेः।१५।
रत्नीके चाप्येवमेव संस्थानां न समो विधिः।१७। इति तृतीयाध्यायस्य षष्ठः पादः। अंगांगिनोर्बहिरा
दिः फलस्यार्थेवपनादिवा।२। सांगार्थो वेदिकी वेदिरभिमर्शमन्त्रतथा।४। सोमांगं दक्षिणादीक्षावेद
र्थपांगतानचा।६। हविर्द्धानं देशपरं दक्षिणावत्स्कवर्त्विजः।८। भिन्नास्यस्तेववरणे श्चमसाध्वर्यवस्त
था।१०। वहुश्रुते स्तेपि नानातन्त्रापि दशतेमताः।१२। कर्त्विगयः शमितानान्य उपगाश्च तथा मताः
१४। सोमविक्रय्यन्यइष्टः स्युः समदशचर्त्विजः।१६। नियता दक्षिणाभिस्ते स्वामी समदशोमतः।१८।
समानविधिना ग्नीनां समाख्या पुंनियामिका।२०। तद्वाधश्च विशेषणामशक्ताक्वचिदेव तु।२२। चमसे
ध्वर्युबाधो न समाख्या चोदकावरा।२४। इति तृतीयाध्यायस्य सप्तमः पादः। परिक्रयः स्वामिकर्मवच
नात्तु सर्त्विजां।२। पुंसंस्कारा याजमाना वचनादृत्विजामपि।४। तपश्च याजमानं स्याद्वचनादृत्विजां।

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मपि।६। सर्वेर्त्विजां हे ममा लाघार्त्विज्यं न गुणात्फलं।८। प्रत्यगाशीर्मन्त्रुर्यष्टुर्याम्नात तत्त्वमयोर्यन्तुः।
५ १०। तएव वाच्यः क्रूप्रीश्च हूं ह्वान्याध्वर्यवाणिनः।१२। विरोधे करणं होतृप्रैषात्प्रैषार्थकर्मभित्।१४।
प्रेषिताध्वर्युरत्र स्यात्कारणे स्वामिमंपालं।१६। असंतापाधार्त्विजं तु व्यपदेशे च तत्र वेत्।१८। वर्हिर्धर्मो
5 गांगिनोः स्यात्तनस्पावट वर्हिषः।२०। पवित्रविधृतीतद्वू छककले प्रकृतयहः।२२। काम्यं प्रधानं तत्पां
शुश्येनांगं नवनीतयुक्।२४। अक्रत्वा कालेप्यंगे तत्कृत्वायां पशवसह।२६। तरसं सवनीयांगं।२७
इति तृतीयाध्यायस्याष्टमः पादः। अधिकरणसंख्या।१५।१९।२०।२३।२०।१७।२४।२७। योगः।१६५
सर्वसंख्यैक्यं।२८५। इति तृतीयाध्यायः। तुर्याध्यायप्रतिश्रवः।१। लक्षणं पुरुषार्थस्य विधेयं न
फलं मतं।३। काम्यो गुणो न क्रत्वर्थः पुमर्थे द्रविणार्जनं।५। पर्युदासो नीक्षणादौ प्रदेयं स्याद्दिनोय एम०
जौ।७। पश्वैकत्वं तु यागांगं लिंगमप्येवमिष्यते।९। अपर्वमाश्रयिश्चक्ति साम्यं वैषम्यमर्थगं।११। वा ५

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

जिनार्थं नरध्यारिपट्कर्माप्रयोजकं।१३। अर्थाभिधानकर्मैवं शक्तस्योहितकर्म च।१५। आग्नेयादेः
स्विष्टकृच्च हविष्प्रक्षारणं तथा।१७। प्रयाजयोरोपभृतं न्यानुयाजांगमेव तत्।१९। अष्टत्वे च चतुर्द्धे
।२०। इति चतुर्थाध्यायस्य प्रथमः पादः। स्वर्वर्थं स्वदिराद्दिना।२। प्राचीशाखानदिग्वा दोमत्लवाक्यस्य
मेव सा।३। हरतौ प्रतिपाद्यासां प्रणीताऽनिनयेत्तथा।५। दंडदानं स्वर्थं कर्म विषाणाप्रासनं तु न।७।
प्रतिपाद्यं सोमलिप्तं कालादौ नियमो विधिः।९। द्रव्ये गुणश्रुतिश्चैवं संस्कारे च तथैव नः।११। यागस्य ल
क्षणं प्रोक्तं होमलक्षणमेव च।१३। दानलक्षणमप्यत्र प्रयोगो यागहोमयोः।१५। द्रव्यदेवान्वयो या
गो होम आसेचनाधिकः।१७। आतिथ्यादौ वर्हिरेकं।१९। इति चतुर्थाध्यायस्य द्वितीयः पादः। द्रव्या
दौ न फलार्थता।१। काम्ये नैमित्तिके नित्ये द्रव्यादेरुभयार्थता।३। पयोव्रतं तु क्रत्वर्थं फलं विश्वजितो
ऽस्ति वा।५। तन्त्रानेकं त्वेकमेव तत्रापि स्वर्ग एव नः।७। फलं रात्रिषु अर्थवादान्न स्वर्गस्तु फले श्रुते।९। दर्शा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दित्सर्वकामार्थप्रयोगैक्येन तन्मतं। ११। पश्वाद्यामुष्मिकमपि दृश्यन्ति सर्वे गताः। १३। मैवेमृधःपौ
६ र्णमास्यांगकालः स्यादाग्निमारुते। १५। दर्शान्ताः सौमयागो जातेष्टे पुत्रपतता। १७। जातकर्मोत्तरं
सेष्टिर्नाशौचे सा स्वकालगा। १९। दृहस्यन्ति सर्वोप्येवं। २०। इति चतुर्थाध्यायस्य तृतीयः पादः। राजसू
6 येयजेः फलं २ विदेवनादि तस्यांगं सोम्येनोपसदं गता। ३। आमनाः सांग्रहण्यंगं नित्य एव दधिग्रहः।
५। वैश्वानरो निमित्ते स्यात् षष्ठी नैमित्तिकी चितिः। ७। पितृयज्ञो न दर्शांगं स्वपांगं दृशनापरा। ९। स्वकृ
पश्वंजनांगं स्याद्दर्शे कालयुजां फलं। ११। ज्योतिष्टोमे सोमयज्ञेः। १२। इति चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः
पादः। अधिकरणसंख्या। २०। १९। २०। १२। योगः। ७०। सर्वसंख्यैक्यं। ३५५। इति चतुर्थोध्यायः। क्रमः
श्रुत्या नियम्यते। १। क्रमो वैधः पांचमिकः सत्रे दीक्षाक्रमश्रुतेः। ३। पाकाग्निहोत्रयोरर्थोन्नियतो न एम०
त्वमानतः। ५। पाठक्रमात्क्रमः श्वस्यादि पश्वादौ प्रवृत्तितः। ७। स्थानात्सवस्कपशुषु क्रमश्चेतरयोस्त ६

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तः।१०।मुख्यक्रमात्तरंगानांपाठोमुख्यक्रमाद्बली।११।विधिपाठान्मंत्रपाठःक्रमान्मो ख्याच्चचोदकः१३।
मातरादिश्रुतौसप्त उत्कर्षेचतदादिता।१५।तदंतस्यापकर्षःस्यात्सौचिकाःप्रोक्षनाद्यनु।१७।एषेक्र
तापकर्षःस्यादेवंप्रासंगिकेमतः।१९।अपर्वेचसएवेष्टोऽग्निहोत्रोत्कर्षणंनच।२१।षोडश्युत्कर्ष
कचोक्थ्यं।२२।इतिपंचमाध्यायस्यप्रथमःपादः। ।पदार्थानुसमीयते।१।कांडानुसमयश्चोक्तो
मुख्यादौसचवर्णितः।३।चतुःखंडितहोमेसौएपानैक्येजन्नादिषु।५।पशुष्ववत्तेसाजात्यान्नाना
वीजेषुचाप्ययं।७।एषदाज्यपात्रमेदश्चागंत्वंतनिवेशनं।९।देवनाद्यपकर्षोनदीक्षासावित्रतःप
रा।११।ततोदीक्षितसंस्काराः।१२।इतिपंचमाध्यायस्यद्वितीयःपादः। ।संख्यापसरिनेकशः।१।
तत्रस्वस्थानवृद्धिःस्यान्नांतेध्याप्यानिवेश्यते।३।आगंतूश्चांतेपर्यासाद्वायश्चादिषुसामस्त्।५।
यहेष्टकंतुसोमाप्योचित्रिण्याद्यास्तनांततः।७।लोकंपृणातदंतेवाग्निहोत्रारीष्टितःपरा।९।क्रत्वं

ते त्वग्निचिद्धर्मा इष्टयंते दीक्षितस्यते।११।पाठक्रमः क्रत्वंनांनाग्निष्टोमविकृतिः प॥।१३।सात्र
७ सर्वानसंस्थैवनैकत्तोमय्रहोत्रचा।१५।इतिपंचमाध्यायस्यतृतीयः पादः।श्रुत्यर्थाभ्यांपाठबाधः
प्रवृत्तेर्मुख्यतस्तथा।२।विकल्पः सोमएवैते सोपिवर्णत्रयस्यच।४।सोमेप्यत्वादिबाधः स्यान्नाज्यो
त्कर्षश्चसोमतः।६।सद्यस्कालाचविकृतिः सोमार्ध्वेदोहवैकृतं।८।दर्शार्ध्वासोमविकृतिः।९।इतिपं
चमाध्यायस्यचतुर्थः पादः।अधिकरणसंख्या।२२।१२।१५।२।योगः।५८ सर्वसंख्यैक्यं।४१३।इ
7 तिपंचमाध्यायः। ।स्वर्गः साध्योनसाधनं।१।तिर्यगादेर्नाधिकारः स्यात्स्त्रियाश्चाप्यधिक्रिया।३।
दंपत्योश्चसहैवासोनाधानेपुंद्वयस्य सा।५।यावदुक्तेः स्त्रियाः सेयमपश्शूद्रंचसामता।७।प्रतीकारेद्र
व्यवतोप्यंगाभाववतस्तथा।९।नांगाभावाप्रतीकारे नित्ये साग्नेरधिक्रिया।११।त्र्यार्षेयवरणात्सास्या राम०
इथकारस्यवाहितो।१३।स्थपतेश्चनिषादस्य।१४। ।इतिषष्ठाध्यायस्यप्रथमः पादः। ।सत्त्रेप्र ७

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्येकमेवच।१। विवक्षिताकृत्स्नसंख्याप्रारब्धस्य समापनं।३। लौकिकेनैव नियमः कलंजप्रतिषेध
नं।५। नियमाउपनीतस्यर्ध्वे नाशनस्याकालहापनं।७। जीवने जीवने कर्म होमश्च प्रतिभेदनं।९। एवं गुर्व
नुगत्यादौ सोमादेश्चाप्यनित्यता।११। ।इति षष्ठाध्यायस्य द्वितीयः पादः। ।अशक्त्यालंगदानं
स्यात्काम्ये तु न तदिष्यते।२। कर्मो भेदो द्रव्यभेदे द्रव्यादेः प्रतिनिध्ययः।४। न देवतादेः समन्तः प्रतिषि
द्धस्य नापि सः।६। स्वामिनो न प्रतिनिधिः सत्रे स च मरतस्य तु।८। आनीतो सौन च स्वामी फलिसं
स्कारभाक् तु सः।१०। सदृगेव प्रतिनिधिर्यवानश्रीसुपक्रमा।१३। प्रतीकस्य प्रतिनिधिर्नो सो प्रतिनि
धेर्यतः।१४। प्रतीकसदृगयाास्वं नीवारे मुख्यमेव चेत्।१६। संस्कारेषु कृते चेद्युं प्रयोजन कृतो न तु।१९
संस्कारायोग्यमुख्यं स्यान्नतु कार्या समंतया।२०। शेषकार्यास्तु यं मुख्यं।२१। इति षष्ठाध्यायस्य तृती ६
यः पादः। ।नाशे वत्तस्य चाज्यतः।१। एवं शेषावत्तनाशे सर्वे भक्षास्तथर्त्विजां।३। होमः किंचित्कृ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्त्रभेदे सर्वस्याणनिमित्तता।५। उभयार्थ्यविवक्षा स्याद्धोमाभिषवयोर्न सा।७। अग्निहुत्वविवक्षा
६ स्याद्भविरार्त्तौ क्रियाविधिः।९। साचक्रियास्याद्दर्शांगं सत्रत्यागे चविश्वजित्।११। वत्सकालेव्रतं चस्या
द्दसान्नाय्येप्यमं भवेत्।१३। प्रतिपाद्यात्तौ शास्त्रा।१४। ।इतिषष्ठाध्यायस्य चतुर्थः पादः। ।ऽभ्युद
८ येचनकर्मभित्।१। देवतापनयस्त्वाज्ये निवापश्चाविवक्षितः।३। अविवक्षातं दुग्धानां त्वष्णीमर्ध
निरूप्तके।५। असान्नाय्येपीयमिष्टिः क्रीतेपि चविश्वजित्।७। दक्षाविकल्पः प्रकृतौ द्वादशाद्वादशा
हके।९। गव्यदीक्षा पुरामाध्यादीक्षितोवभ्रथावधि।११। प्रतिहोमस्तु नास्ती स्युत्कर्षे—ग्निहोत्रकं।१३
प्रतिहोमश्च नोतत्र प्रकृतौ सायमादितः।१५। षोडशिनिप्रातरादिभिन्ने होमोनसर्वगः।१७। व्या
पन्नमार्याभोज्यं स्यात्सर्वच्छेदे निमित्तता।१९। योगपद्ये विकल्पः स्यात्क्रमे पर्वं तु बाध्यते।२१। परोद्गा स्म०
त्रे सर्वधनं हृत्स्यादृत्तिरहर्गणे।२३। ।इतिषष्ठाध्यायस्य पंचमः पादः। ।सत्रं कुपश्तुल्यकल्पाः कु ६

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्वायेन तथा भवेत्।२। सत्रेऽधिकारी विप्रः स्याद्वैश्वामित्रश्च तत्समः।४। आधानेऽधिकृतिः सत्रे पात्रा
ण्यन्यानि तत्र च।६। वैश्यस्यैव न पश्वादि।७। इति षष्ठाध्यायस्य षष्ठः पादः। ।सर्वस्वे जनकादिना।१।दे
या भूर्मेंऽस्लंनापि न देयः केसरी तथा।३। उपार्ज्यापि न देपं च धर्मदासस्तथैव च।५। क्रीतादर्दैस एव
स्याद्दानकाले च यद्भवेत्।७। दक्षिणार्थं च सर्वस्यात्तच्च विश्वजिदंतरे।९। भयस्तात्तच्च वाध्येत सर्वे च प्रा
कृताधिकं।११। संख्यान्याचापरिमितं सहस्राधिकमेव तत्।१३। याचपाके विधिर्नास्ति सर्वपृंसां वि
धौतु सः।१५। सहस्रवत्सरं पुंसां।१६। ।इति षष्ठाध्यायस्य सप्तमः पादः। ।चतुर्होत्रानु लौकिके।१।हो
मानैव कृतोऽरंगं लौकिके चोपनीतिगाः।३। स्वपत्नीष्टिस्तथैव स्यादवकीर्णिपशुस्तथा।५। दैवं शुक्रेत्तुर
गयेपि त्र्यंक्रष्णापरायणे।७। निस्योयाश्चात्रमो सोमेऽष्टेप्रेषवतादिचा।९। अनित्यं जरणाभावे मंत्रश्च्छा
गनियामकः।११। इति षष्ठाध्यायस्याष्टमः पादः। ।अधिकरणसंख्या।१४।११।२१।१४।२३।७।१६।११

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

योगः।११७। सर्वसंख्येक्यं।५३०। इतिषष्ठाध्यायः। ।पारिप्लवानधर्माः स्युर्वेचनाचातिदेशजं।२।स्या
९ त्स्यंचसंचरेष्येवंचैंद्राग्नैककपालयोः।४। द्वितीयपर्वैतत्तद्वं।५। ।इतिसप्तमाध्यायस्यप्रथमः पादः।
गीतिः सा पितृनर्थ्यता।१। इतिसप्तमाध्यायस्यद्वितीयः पादः। नामातिदेशकंचाथप्रायपदंनतु।२।
१ सर्वदृष्टेतिदेशः स्यात्तुपाववमथकर्मभित्।४। तद्व्यंनपुरोडाशोवैष्णवादिणनामवत्।६। निर्मथ्य
नातिदेशः स्याद्द्वयोः प्रणयनांतरं।८। तत्स्वर्वणोमध्यमयोः स्वरसामातिदेशकं।१०। कासैनसोर्नेक्रि
यांगंस्तोत्रेग्निर्लौकिकोमतः।१२। स्क्तिस्तुपशयोरपः दृष्टेः साधनलक्षणा।१४। ।इतिसप्तमा
ध्यायस्यतृतीयःपादः। ।लिंगातिदेशः सौर्यादौविध्यंतोवैदिकस्तुसः।२। वोदकाद्भुलवन्नाया।३।
इतिसप्तमाध्यायस्यचतुर्थः पादः। ।अधिकरणसंख्या।५।१।१४।३।योगः।२३। सर्वसंख्येक्यं।५५३ राम०
इतिसप्तमाध्यायः। ।ऽष्टमार्थस्यप्रतिश्रुतिः।१। एकस्मिन्नेकविध्यंतोयस्यलिंगंचतस्यसः।३। ९

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दृष्टेः सोमे नातिदेशो दर्शादिरिष्टिष्वसोमतः ।५। सोऽग्नीषोमीयइष्टेः स्याद्दैसाचान्यपशुद्वयं ।७। सौत्यादे
कादशिन्यां स्यात्तस्याः पशुगणेषु सः ।९। अव्यक्तचोदिते सोमाद्वादशाहादहर्गणे ।११। गव्यात्तदादि
सत्रेषु निकाय्याद्यास्तेषु सः ।१३। फलादेर्नातिदेशः स्यात्फलार्थस्य गुणस्य च ।१५। सौर्ये मंत्रव्यव
स्थानत स्यादाग्नेयाच्च चोदकः ।१७। देवतातो बलिहविः कृष्णलेच स्वधर्मता ।१९। आज्यान्मधूदके वा
सो ।२०। ।इत्यष्टमाध्यायस्य प्रथमः पादः। ।पयं सोवाजिनेव सः ।१। पशोस्तान्नाप्य२वासैनत्रा
पिपयसोमतः ।३। आमिक्षायां पयस्तो सो सत्राहीनेषु तादृशात् ।५। कौंडपायिनसत्रत्वं ।६। इत्यष्टमाध्या
यस्य द्वितीयः पादः। ।स्थानसाम्यान्न चोदकः ।१। त्रिवृत्साम्यान्नातिदेशः षडहेषु गणत्वतः ।३। द्वादशा
हाद्धतोऽक्ष्येस प्राकृतोक्ष्याद्वतत्र सः ।५। गायत्रीवर्णलोपान्न ।६। ।इत्यष्टमाध्यायस्य तृतीयः पादः।
दर्विहोमे च नामतः ।१। नामेतद्वैदिकानामथ त्र स्याद्धोमनामतः ।३। नातिदेशो दर्विहोमेष्वसोवचन

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तः क्वचित्।५। ।इत्यष्टमाध्यायस्य चतुर्थः पादः। ।अधिकरणसंख्या।२०६।६।५।योगाः।३७।स
१० र्वसंख्यैकत्वं।५९०। ।इत्यष्टमाध्यायः। ।सप्तमाद्यार्थस्मरणं प्रीहितावविवक्षितं।२।यज्ञस्यैव निरा
सो वा संनिपातिषु चात्र सः।४।निमित्ततो न्यायः सर्वस्य संनिपातिषु वा तथा।६।वाक्यीये सर्वशेषित्वं दी
क्षणीयां गतास्वरे।८।लैंगिके सर्वशेषत्वं देवतावियहादिन।१०।श्रौतांगे ऽसर्वशेषत्वमपां शुत्वं पदार्थ
गं।१२।वाग्यमोदर्शगत्नहृत्वाग्निधर्मः प्रतीष्टकं।१४।पत्नीयज्यंततास्येनत्रिरभ्यासकचानच।१६।
आरंभणीयानावृत्तिः सवित्रादेरनूहनं।१८।निर्वापपर्यंतेऽग्न्यूहः स्यान्नरसेधान्यशब्दगः।२०।न्य
स्तपतिशब्दे सोयजमानपदे तु सः।२२।नस्यादूहरिवत्राघहः सांडेकयमनोतथा।२४।मेध्यायधि
गुवाघः स्यादिराबाधस्त्विरापदात।२६।इणपदे प्रगाणं स्यात।२७। ।इतिनवमाध्यायस्य प्रथमः राम०
पादः।गीतेः सामादिरूपता।१।ऋहयंशोन नित्यः स्यात्साम संस्कारकर्म च।३।प्रस्त्वंच समाप्तंत १०

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्तमा स्कन्वत दिष्यते।५। रूढः स्यादुत्तरा शब्दस्त्रैशोकं विषमासु तु।७। पृष्ठसाम्नोः प्रगार्थः स्याद्घो

धाजयमुखेषु चा।९। श्यावाश्वांधीगवे प्येषगव्ये चैवं इडस्महूवे।११। गीतिभेदविकल्पः स्याद्घट्टेचेत्या

दिकास्तुतिः।१३। प्रगीतोयं सहस्त्रेतियज्ञमंत्रेषु तानता।१५। उत्तरादिसामोहस्तत्रस्तोभातिदेश

नं।१७। स्तोभो धिकेंविवर्णं च प्रत्यसात्कार्यकारिता।१९। अभावविधिना तद्धि कारणं च सा मता।२१।

स्वशाखाद पि सा ज्ञेया सा निषेधानुवादतः।२३। परिधौस्पपधर्माः स्युः प्रणीताधर्मवच्छृतं।२५। पृष्ठसा

म्नो रंगभेद एकण्वादौ तद्विकल्पनं।२७। द्विसाम्निवांगभेदः स्यात्सार्वणानतिदेशनं।२९। व्यवस्थोक्ता

पार्वणयोः प्रयाजा अर्थकर्म च।३१। इति नवमाध्यायस्य द्वितीयः पादः। बीस्वादिमंत्रत्रुस्वः स्यात्सु

उरीके च दर्भवान्।२। लोके यपस्त शौदोषः सुस्वोपाश मस्तु द्विवत्।४। बहुपाशार्थः प्रकृतौ नो स्वःप

स्यैकस्पवान्मतः।६। विकृतावप्यसौ नो स्योनाकथ्यादावधिगस्तथा।८। अनूहस्त्वप्रतिनिधौ प्रियं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

गाहृहनित्यता।१०।संसर्गिषद्विगोनोहोम्यस्यंतत्रैकधेतिच।१२।देवताद्वान्मेधपतिर्वंद्रुषेक्स्म
११ स्यनोत्थता।१४।देवताभेदस्तुहःस्यात्।१५। ।इतिनवमाध्यायस्यतृतीयःपादः। ।समासोहस्त्व
वंक्रिषु।१।चतुस्त्रिंशद्गव्यश्वेसमासोपिविकल्पतः।३।अद्विगोचवयोरुक्तंप्रशस्ताचप्रशस्तता।५।
॥ श्येनादौचापिसाकल्यंज्योतिष्मत्यग्निसंस्क्रिया।७।नेष्टिर्गतश्रीधार्येग्नौनेष्टिर्वाचारिमंत्रिका।
२।पयःप्रदेयंनादित्येऽभ्युदयेष्टौप्रदेयता।११।पशुकामेष्टौतुनैवंयहेषुश्रयणेतथा।१३।यागःप
रस्वत्स्वेशोनेथाज्यशेषवचस्यपि।१५। ।इतिनवमाध्यायस्यचतुर्थःपादः। ।अधिकरणसंख्या
।२७।३१।१२।१५।योगः।८८।सर्वसंख्यैक्यं।६७८। ।इतिनवमाध्यायः। ।तुमार्थवोधोविकृ
तौकृष्णलेषववधातगः।२।उरुक्रमस्तुनावाधःसोमेस्यात्संभवारणं।४।राजसूयेष्टिष्वप्येवमारं राम॰
मेष्टिर्नचात्मनि।६।रपाकृतिर्नसाधस्केतत्रस्यात्एवाकृतिर्नच।८।स्वाहाकारःसन्निपातीना ११

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ज्यभागोग्निदेवतः।१०। नैवं पशुपुरोडाशः सौर्ये चरुरिद्दोदनः।१२। सौर्ये बाधः कपालानां पेषणादि व
बाध्यते।१४। ।इति दशमाध्यायस्य प्रथमः पादः। ।पाकः स्यात्कृष्णलचरौ नोपस्तराभिधारणे।
२। असंस्कृतं तत्र स्यादेवै कधेनित्तु सहस्रगौः।४। भस्त्याः सर्वब्रह्मणः स्यकालात्तेत्तु संमताः।६। व्यादे
शोन चतुर्द्धात्रानस्यर्था दक्षिणर्त्विजा।८। भस्त्यास्तु प्रतिपत्त्यर्थाः सत्रेवहरणबाधनं।१०। दक्षिणाया
श्च बाधोत्रोदवसाने यजः फलं।१२। तत्राधिकारः प्रत्येकं चेत्सहस्यतदर्त्विजः।१४। ऋत्विजो नैव
कामेष्टौ हूष्या ऋत्विक्त्वनो मतः।१६। सत्रेमृतो नाधिकारी तथा त्वेपि न दीक्षितः।१८। जपश्च वप
नं बाध्यं शुक्लान्वारंभणादि न।२०। गुणकामास्तु बाध्याः स्युः स्रुक्तवाकफलानि च।२२। बाध्याः
स्युर्होतृकायाश्च सर्वस्वारः समाप्यते।२४। मृते स्विय ज्ञवत्कर्मा प्राशीत्स्वत्र जीवति।२६। सत्रे
दानमदृष्टार्थं निर्वापो निर्गुणोपि च।२८। मुष्टेर्लोपो न संख्याया धेन्वादावजबाधनं।३०। श्वेता

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

येनाजबाधः स्यादवैहाअपितंडुलाः।३२। लुप्तार्थेन स्खलेद्वाल्यामलुप्तार्थे भवेदिह।३४।पिषणं ध
१२ र्मवन्यं थे।३५।इतिदशमाध्यायस्य द्वितीयःपादः। ।पश्वादौ चोदकस्तिच्चा।१।पराघारे मंत्रविधिनों
रादौ क्रियाविधिः।३।दीक्षामंत्रेषु बाधो ग्नौ पुनर्निष्कृत एष च।५।वासो वत्से प्राप्तबाधस्तत्रान्याहा
र्यधर्मता।७।वत्सेपाकस्य बाधः स्यात्पाकबाधश्च वास सि।८। उभयोरभिधारस्य स्याद्वा दशशतंग
12 वां।११।विभज्य दक्षिणादेया सविभागो समो मतः।१३।धेनुर्गवां बाधिका स्यादेकापंचेति धेनुवत्
।१५।त्रिवत्सोऽप्येवमेव स्यात्प्राकाशौ भागबाधकौ।१७।श्यावाश्वे कृत्स्नबाधः स्यात्सोमचमसेऽपि
च।१९।वाक्येक्ये भागबाधोऽस्माद्यजुर्यत्क्रियते न सः।२१।इतिदशमाध्यायस्य तृतीयःपादः। ।
उपहोमे न नारिष्टाबाध्यास्ति विहृशेरैः कुशाः।२।रथघोषान्मंत्रदर्भौ शुक्रादेर्नग्रहांतरे।४।प्राजा एम०
पत्यैः क्रतुपशुश्चानुयाजास्तथा मनैः।६।पत्नीभिर्गानकर्तीर्विड्वनीतं च गुल्लोः।८।बाध्यं नवा १२

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सत्त्वार्थेण प्राकृतौ वैकृत त्कृते:।१०।कौत्सेन प्राकृतं बाध्यं तत्रापि समसंख्यकं।१२।स्तोमवृद्धौ
नवाधःस्यात्तद्बाधाबाधौ न सर्वगौ।१४।विधिशब्दो देवतायां विकृतावपि तत्तथा।१६।सगुणायां गु
णस्यापि वध्न्वान्देवता नच।१८।उत्तरेस्येवानुबंध्ये वावभृथे स्विष्टकृद्गणः।२०।तल्लोपस्तु प्रयो
गे चानुयाजोत्सर्गसंस्क्रिया।२२।याज्यानुवाक्यावैवं स्यान्मनोतायेरनूहनं।२४।कल्पादिसाग्नि
त्वायानित्त्रस्त्र एवचोत्तरे।२६।नोहस्तोत्रे च शस्त्रे वाज्यपान्स्यात्स्वषदाज्यके।२८।इति दशमा
ध्यायस्य चतुर्थः पादः। ।लोपोंत्यस्यैव विकृतावेत्रिकत्वे चेत्ययोः।२।एकस्याम्रचि यद्गानं दशा
होमध्यगो गणे।४।विकल्पो पर्वसंख्यासु स्तोमे सामागमोधिके।६।पवमाने त्वाद्यकं चासामिधे
नीष्वागमः।८।षोडशीप्रकृतावेव तृतीयसवने स च।१०।स चाग्रयणतोग्राह्यः स च सक्तुशस्त्र
कः।१२।द्विरात्रे गिरसां नित्यः सोन्येष्वपि मतांतरे।१४।चतुर्थवीप्सान्याहीने विषुवाग्रयणाग्रता

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

।१६। जगत्सामा चत्रिवृद्वानद्वयं सामास्वकर्मयुक् ।१८। स्वमेदं वा यव स्थानं यथाकामेन रथन्तरा ।२०।
१३ काम्याशुक्राग्रतायानस्तात्तु धाराग्रहाश्रया ।२२। सादनं चापि तत्रैव प्रदानं तत्रैनेव हि ।२४। निसं
त्र्यनीकाशुक्राग्रायनं गं व्यूढ इष्यते ।२६। त्र्यनीकावृत्तिः स्वस्थानां छन्दोन्यस्थानतामनौ ।२८। ।
13 इति दशमाध्यायस्य पंचमः पादः ॥ ।त्रिचेस्तोत्रांगसामानिकालार्थः स्वर्हगन्वयः ।२। पृष्ठे साम्नो
र्विभज्योक्तिस्तथैकादशिनेष्वपि ।४। विश्वजित्सर्वपृष्ठेसा वैरूपपृष्ठ एव च ।६। रथछन्दोन वर्ची
र्थः पृष्ठे संसवगे उभे ।८। षडहांते मध्वशनं सत्रक्रतमडेहपुनः ।१०। पुनः पुनर्व्यवायेतु सत्रेमध्व
शनं भवेत् ।१२। नाहरन्यन्मानसं स्याद्दुह्नानां सत्रकर्तृता ।१४। बाधस्तत्रर्त्विजामिष्टः सत्रेलक्ष
णमेव च ।१६। अहीनलक्षणं चैकापौंडरीकस्य दक्षणा ।१८। विभज्यप्रत्यहं नेयायात्संख्यं मनोर्के राम०
चः ।२०। मानात्वतीवासमस्तात्तोहर्गणेवासमोभिदा ।२२। कालेसात्वात्वतेः कार्या ।२३। इति द १३

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शमाध्यायस्यषष्ठः पादः। त्वष्ट्रयादिपशोर्हविः। १। तच्चैकादशसंख्यंस्यात्तदन्यैः स्विष्टकृत्त्रिभिः। ३
अध्यध्र्येगभक्ष— बाधोवनिष्ठुरपिबाधकः। ५। इगाभक्षः प्रशास्तुः स्याद्भागस्तस्यैकएवच। ७।
मतिमस्यानुनैंभक्षोऽपर्वत्वंप्राकृतश्रुतौ। ९। तत्रापियावदुक्तंस्यात्स्विष्टकृद्धेषकार्यंत्वहत।
११। शाखिडांतादिनिसंस्यात्सांततापर्वतोभवेत्। १३। स्युस्त्वपर्वाउपसदोऽवभृथश्चतथैवनः।
१५। वैकल्पिकैकनियमः प्रत्याम्नानाद्बबाधनं। १७। समुच्चयोरपयोर्नअक्ष्ब्रीत्यविकल्पनं। १९
पंचावत्तः पशुः सर्वो। २०। ।इतिदशमाध्यायस्यसप्तमः पादः। ।नार्षेयेपर्युदासत्ता। १। नतौ
पशावितिनस्यानसौम्यइतिनुस्तुतिः। ३। विकल्पः षोडशि— क्तोजत्रिलादेर्विधिर्नच। ५। होमा
भिधारणेनित्येअग्न्याधेयेचसामयत्। ७। दीक्षितेपर्युदासाः स्युर्निषेधाइतिकेचन। ९। वाधो
विशेषात्सामान्यस्योपसंहारवर्णनं। ११। स्वाहाकारः सर्वहोमेष्वतिथ्यास्वातिदेशनं। १३। ह

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

विश्वतुरवघेन्मोपाशुयाजेपितद्वेत१५।प्रागेवसोमान्नैंद्राग्नेौवंचोपांशुपाजके।१७।देवतानिय
१४ तातत्रपौर्णमास्यांतथैवच।१९।आग्नेयमात्रेपिसच।२०।इतिदशमाध्यायस्याष्टमःपादः। ।
अधिकरणसंख्या।१४।३५।२१।२८।२८।२३।२०।२०।योगः।१८९।सर्वसंख्यैक्यं।८६७।इतिदश
14 माध्याय[illegible]प्रकृतीष्टेफलंसह।१।एकोपकाराण्यंगानितेषांचस्यात्समुच्चयः।
३।काम्याभ्यासःप्रतिफलमवघातःसकृन्नच।५।सर्वौषधेतुससकृन्नांगाद्व्याफलंबहु।७।क
पिंजलेषुत्रित्वंस्यादुत्तरादोहनेनतत।९।कालाद्यैक्येगतंत्रंचांतःसौम्याग्नेययोर्नतत्।११।
इत्येकादशाध्यायस्यप्रथमःपादः। ।कालाद्यैक्यंप्राकृतेष्टेरंगेषुचतदंगिभिः।२।प्रतित्रिकंतं
गभेदोऽध्वरकल्पापितद्विधा।४।वसाहोमेक्यंपशुषुकालभेदेपिदामता।६।अंतेप्रपाकृनित्त एम॰
ष्टुत्सांगोप्स्ववभृथोमतः।८।विहारपोरंगाष्टत्तिःकर्ततंत्रंतयोर्मतं।१०।आपराग्निकभेदोत्रत्र १४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लसाम्निनकर्मभित।१२।स्यात्संच शारदीये साम सह सोमक्रयेंग भित।१४।तुषयागोर्थकर्मेष्टं नि
ष्कासेतुननिर्वपि:।१६। ।इत्येकादशाध्यायस्य द्वितीयः पादः। ।अंगानि नो: कालभेदोंगत्वेप्या
धानतंत्रता।२। सोमोगपशू पपेकंप्यतत्र संस्कारतंत्रता।४। पपेकैप्येस्वरूतंतंत्रेविषाणापाश्र
हर्गणो।६। नानावीजेवाग्विसर्गे पशुकाले सनात्रचेत।८। सांगांते:ग्निविमोको हर्गणेषु कोप
सत्क्रया।१०। स्कब्रलप्यानवान्येवमत्विग्देशाभिदापि च।१२। श्यातात्यात्रध्वतित्विष्टापवमाने
ष्टितस्कृसा।१४। कृत्स्नसोमोर्ध्वाः पशवः स्कृवाकेंडउत्क्षिपि:।१६। ।इत्येकादशाध्यायस्य तृ
तीयः पादः। ।कर्तुर्दक्षिणयाभेदो राजसूयेतु तंत्रता।२। नावेष्ठावेकतंत्रत्वं नसेष्टिषु गणात्स्फ
ले।४। द्वादशाहः षट्त्रहः स्यात्सत्या कालांग भित्विहा।६। स्कब्रलप्याहः शब्दतंत्रे कुंभ्यादेस्व प
शुषिदं।८। नानादेवेष्वप्येवं स्यादुसामभेदेप्यभिन्नता।१०। जातिभेदे पशोस्त द्विरश्वेष्टिषु कपाल

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

१५ मित।१२।अवधाते सकृन्मंत्रो नाना बीजेषु तद्विदा।१४ प्रतिमुष्टि सनिर्वीये वेदित्रिः प्रोक्षणे सकृत
।१६।सकृत्करकण्डूं सकृन्मंत्रः स्वमादावेवमेव च।१८।प्रयाणांगमनुस्तद्वत्तं त्रेनोपरवेषुसः।२०।का
लभेदे ध्रिगावेवं।२१ ।इत्येकादशाध्यायस्य चतुर्थः पादः। ।अधिकरणसंख्या।११।१६।१६।२१
योगः।६४।सर्वसंख्यैक्यं।९३१। ।इत्येकादशाध्यायः। ।चित्रायां भिन्नकर्मता।१।पश्वंगानि
प्रसज्यंते पुरोडाशे त्वसन्नतु।३। दैक्षादौ सोमवेदिश्च पात्राणि प्रसजंति न।५।शामित्रो न पुरोडा
शे नाज्यापाको पराग्निगः।७।हविर्धानं न निर्वापे दीक्षार्थो जागरः पृथक्।९।विहारयोर्न मंत्रैक्यं
सोमेग्न्यन्वाहितिर्नेच।११।तथा व्रतोपायनं च दीक्षोर्ध्वान्वादितिर्नेच।१३।पत्नीसन्नहनं नैव सो
मेनैवेष्टिकं व्रतं।१५।यष्टृभक्षाः पृथक्कुस्थः सोमांगे दक्षिणा न च।१७।ऋत्विक्भक्षास्त्वैष्टिकाः स्यु एम०
र्नानुर्वरणमेव च।१९।बहिरैक्येन दंगं च देशभेदे मिदामनोः।२१।नाहत्त्वतिमन्त्रनेवां।२२।इतिद्वा १५

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दशाध्यायस्यप्रथमःपादः। ।त्रितापाकाद्यसाधनं।२।नित्यःपशुपुरोडाशोहविष्कृचेत्यशौसक्तता।३
सौम्यादावपिसानैवनिशीष्टिश्चप्रसंगिनी।५।आरंभणीयाविकृतौभयासंस्यःस्वधर्मकाः।७।मुख्ये
स्वधर्मकंसाम्येगांगिनोरंगिताहृशे।९।परिधिर्हूयधर्मास्याद्दिरोधेपौष्यबाधनं।११।सवनेपशुतं
त्रित्वेविकृतेःप्रकृतिंप्रति।१३।बर्हिःस्तनंत्वाग्रयणेसर्वेषांतंत्रितेहचा।१५। ।इतिद्वादशाध्या
यस्यद्वितीयःपादः। ।वत्सत्वचाहतावधोवेदस्तःप्रप्रसंगिता।२।सर्वमूर्ध्वीदिवा रेयवव्री
हिविकल्पनं।४।दोषप्रायश्चित्तयोश्चदोषाभावेसमुच्चयः।६।कर्मण्यधर्मकामंत्राब्राह्मणस्वरं
तोननते।८।ततोस्यन्नाःस्तत्स्वरेणमंत्रांतेकर्मचारभेत।१०।संततांचवत्सोधारांसंततधारकर्मच
।१२।विकल्प्याःकरणामंत्राःसंख्यायुक्तसमुच्चयः।१४।ब्राह्मणेविहितेष्वेषक्रियमाणानुवादिष्व
।१६।॰।इतिद्वादशाध्यायस्यतृतीयःपादः। ।जपांशीरादिष्ववसोऽनुवाक्यायाज्ययोश्चसः।२।

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

१६
16

ऋयणेषुच सन्याय्यः पशुसंघगृदेषुच ॥४॥ नाग्न्याधेये दक्षिणा ऋजाघनीषु समुच्चयः ॥६॥ अना
तुरव्यः काम्यबाध्यः काम्योनाहवनीयः ॥८॥ नास्याधानादि कर्म स्यात् रगत श्रीधारणं नच ॥१०॥ यष्टे
कस्तु परार्थानि सत्राहीसचकश्चन ॥१२॥ सत्रेगृहपतिः सस्यात्स्वाम्यर्थे सर्वकर्तृता ॥१४॥ आर्त्वि
ज्यंवलि संस्काराद्द्विप्राणामेव नतच्चनः ॥१६॥ ॥इति द्वादशाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥ ॥अधिक
रणसंख्या ॥२२॥१५॥१६॥१६॥ योगः ॥६९॥ सर्वसंख्यैक्यं ॥१०००॥ ॥इति द्वादशाध्यायः ॥ ॥
आचार्यैरधिकरणान्युक्तानि सहस्रसंख्यानि ॥ तन्निद्धांतान्यादैस्तात्संख्येयाद्दृशंकरोवध्मा
त ॥१॥ इदं भवतु मीमांसासार संग्रहपंकजं ॥ शिवयोः पादपद्मानां पूजार्थं लिखितं मया ॥२॥
इति मीमांसासार संग्रहः समाप्तः ॥ ॥श्रीगजाननार्पणमस्तु ॥ ॥संवत् १९५५

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri